

Ured u Sarajevu

Broj: Ž-SA-05-93/10

Datum: 31.05.2011.

Preporuka broj: P- /11

Općinski sud u Velikoj Kladaši

Izeta Nanića bb

77 230 Velika Kladaša

n/r Predsjednice suda

Jahjefendić Samire

PREPORUKA
u vezi žalbe Čehić Raseme

I. Uvod

Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija ombudsmena) zaprimila je, dana 29.01.2010. godine žalbu *gospođe Čehić Raseme* predmet registrovala pod brojem Ž-SA-05-93/10.

Kao odgovornu stranu podnositeljica žalbe označila je Općinski sud u Velikoj Kladaši (u daljem tekstu: Općinski sud).

Žalba Čehić Raseme razmatrana je u okvirima člana II/3. e) Ustava Bosne i Hercegovine, Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹ i člana 6. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

II. Činjenično stanje

Podnositeljica žalbe obratila se Instituciji ombudsmena žaleći se na sporost u radu Općinskog suda u predmetu broj 023-0-P-06-000 553.

Iz navoda žalbe i priložene dokumentacije proizilazi da je Čehić Rasema bila u braku sa Čehić Smailom, da je brak razveden. U vezi s tim, dana 19.06.2006. godine Čehić Rasema predala je Općinskom sudu *Tužbu protiv tuženih Čehić*

¹ Sl. glasnik BiH broj: 19/02, 35/04 i 32/06

Smaila i drugih, radi podjele/utvrđivanja bračne tečevine. Predmet je kod Općinskog suda registrovan pod brojem 023-0-P-06-000 553.

S obzirom da u tužbi predanoj dana 19.06.2006. godine u tački VII., nisu bile navedene pokretnosti sa detaljnijim naznakama identiteta, dana 05.07.2006. godine Čehić Rasema predala je Općinskom sudu *Raspravni podnesak-podaci o pokretninama*, na koji način je izvršena dopuna tužbe u formi raspravnog podneska.

Općinski sud nakon podnošenja tužbe u predmetu broj 023-0-P-06-000 553 nije zakazao niti jednu raspravu. Dana 30.06.2009. godine podnositeljica žalbe uputila je Sudu *Molbu za zakazivanje rasprave*.

Podnositeljica žalbe posebno ističe da tuženi Čehić Smail (bivši suprug tužiteljice), svakodnevno otuđuje imovinu stečenu za vrijeme trajanja njihovog braka, da isti najavljuje i prodaju preostale imovine. Dalje, iz navoda žalbe proizilazi da je podnositeljica žalbe trenutno na privremenom radu u Republici Austriji, da se pri svakom dolasku u Bosnu i Hercegovinu krše njena prava na imovinu iz razloga što je spriječena raspolagati istom od tuženog (spava kod rodbine ili u hotelima, onemogućen ulazak u kuću). Na taj način kako ističe podnositeljica žalbe svakodnevno, već više od 5 (pet) godina izložena je trpljenju štete kako materijalne tako i psihičke, a što sve dovodi u pitanje zdravlje podnositeljice žalbe.

U cilju provjere navoda žalbe Institucija ombudsmena uputila je dana 10.02.2010. godine akt Općinskom sudu. U relevantnom dijelu odgovora Općinskog suda (akt broj 23 0 P 005182 06 P od 15.02.2010. godine), navodi se „*da je predmet Čehić Raseme registriran pod rednim brojem 529, da isti ne spada u predmete hitne prirode, i pored činjenice da je predmet na Općinski sud zaprimljen prije 4 godine, te da će doći na red 2012. godine*“.

U vezi sa naprijed navedenim, u skladu sa odredbama *Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH*², podnositeljici žalbe dostavljen je odgovor Općinskog suda na izjašnjenje i komentar.

Institucija ombudsmena je dana 22.06.2010. i 26.01.2011. godine, u cilju zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda garantiranih *Ustavom Bosne i Hercegovine*, uputila Općinskom sudu *Urgencije*. U istim je ponovno navedeno činjenično stanje iz žalbenih navoda Čehić Raseme i zatraženo je od Općinskog suda da razmotri sve okolnosti konkretnog slučaja i dostavi informaciju kada bi predmet mogao biti uzet u rad.

Do trenutka izrade ove Preporuke Općinski sud nije dostavio traženo izjašnjenje.

² Sl. list BiH, broj: 32/00, 19/02, 35/04 i 32/06

III. Relevantno zakonodavstvo

Ustav Bosne i Hercegovine

„Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

(...)

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom...

Član 6. stav 1. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda

“Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona...”

Zakon o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine³

Član 10.

Sud je dužan provesti postupak bez odugovlačenja i sa što manje troškova, te onemogućiti svaku zloupotrebu prava koja strankama pripadaju u postupku.

Član 62.

(1) Sud odmah nakon prijema tužbe počinje pripreme za glavnu raspravu.

(2) Te pripreme obuhvataju prethodno ispitivanje tužbe, dostavu tužbe na obavezni odgovor, održavanje pripremnog ročišta i zakazivanje glavne rasprave.

Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine⁴

Član 1.

Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena u cilju promovisanja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je zajamčeno posebno Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava koja će s tim u vezi nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i distrikta Brčko, u skladu sa odredbama ovog Zakona.

³ Sl. novine FBiH, broj: 55/03, 73/05 i 19/06

⁴ Sl. glasnik BiH“ broj: 19/02, 35/04, 32/06

VII –Obaveza saradnje sa Ombudsmenom

Član 25.

1. Organi vlasti u Bosni i Hercegovini obavezni su Instituciji pružiti odgovarajuću pomoć u istrazi i vršenju kontrole.

2. U vrijeme istrage ombudsmen ima pristup bilo kojem organu vlasti u Bosni i Hercegovini u cilju provjere traženih informacija, obavljanja ličnih razgovora i razmatranja potrebnih spisa i dokumenata.

3. Ombudsmenu ne smije biti odbijen pristup spisima ili administrativnim dokumentima koji se tiču aktivnosti ili djelatnosti koja je pod istragom (...)

X - PREPORUKE

Član 32.

1. Ombudsmen može dati preporuke organima vlasti u Bosni i Hercegovini

Mišljenje i zaključak Ombudsmena Bosne i Hercegovine

Zakon o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine čl. 1. st. 1. propisuje, „*da je Ombudsman za ljudska prava BiH neovisna institucija uspostavljena u cilju promoviranja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih osoba, kako je garantirano posebno Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima iz dodatka tog Ustava, koja će nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko Distrikta, u skladu sa odredbama ovog zakona*“.

Naprijed citirane odredbe Zakon predviđaju da, Ombudsmeni BiH mogu reagirati u slučaju kada osnovano sumnjaju da način na koji su, primjenjeni Zakon i međunarodni dokumenti o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, vode nepravičnim rezultatima.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine u konkretnom slučaju pozivaju se na odredbe člana 6. *Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda*, i *Kriterije utvrđene praksom Europskog suda za ljudska prava*⁵ „*... da se razumnost trajanja postupka može cjelovito i pravilno sagledati, ukoliko budu uzete u obzir sveukupne karakteristike samog predmeta, što podrazumijeva složenost problematike, posebno ponašanje strana u postupku, odnos suda i svakako značaj za oštećenog da spor, za koji je životno zainteresiran, bude okončan na učinkovit i zakonit način.*“

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, Ombudsmani Bosne i Hercegovine mišljenja su, da veliki broj predmeta koji se vode pred Općinskim sudom u Velikoj Kladaši, nije uvijek prepreka djelotvornom radu. Uporište za ovakav stav Ombudsmani

⁵ Evropski sud za ljudska prava, Vernillo protiv Francuske, presuda od 20.02.1981. godine, serija A br.198

nalaze i u presudi Europskog suda za ljudska prava⁶ „...da se preopterećenost sudova uopćeno ne može prihvatiti kao opravdanje“, tim prije što su države ugovornice dužne organizirati administriranje pravde, a razni sudovi ispunjavati zahtjeve iz člana 6. Konvencije.

Nesporno je da podnositeljica žalbe, *ne vlastitom krivnjom*, trpi godinama štetne posljedice, što za posljedicu ima ugrožavanje egzistencije i zdravlja podnositeljice žalbe.

Shodno naprijed navedenom Ombudsmani zaključuju, da je došlo do kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda na štetu podnositeljice žalbe, pa shodno odredbama člana 32. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine daju slijedeću:

PREPORUKU OPĆINSKOM SUDU U VELIKOJ KLADUŠI

1. da Općinski sud u Velikoj Kladuši, *bez odlaganja poduzme neophodne aktivnosti na okončanju postupka i u vezi s tim donošenja odluke u predmetu broj 023-0-P-06-000 553*;
2. da u roku od *15 (petnaest) dana*, od dana prijema ove Preporuke obavijesti Ombudsmene o načinu ispoštovanja ove preporuke.

Ombudsmeni BiH:

Nives Jukić

Ljubomir Sandić

Jasminka Džumhur

Dostavljeno:
1x naslovu
1x podnositelju žalbe
1x u spis

⁶Presuda od 07.10.2004.godine u predmetu Baumann protiv Austrije, B 45